

РЕШЕНИЕ

№ 459

гр. Пловдив, 10.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, VII СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Стефка Т. Михова

Членове: Борис Д. Илиев
Николай К. Стоянов

при участието на секретаря Ангелинка Ил. Костадинова
като разглежда докладваното от Николай К. Стоянов Въззивно гражданско дело № 20235300500400 по описа за 2023 година

Производство е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Съдът е сезиран с въззивна жалба депозирана от С. Р. А., ЕГН ***** от ***, чрез адвокат П. против решение № 442/14.12.2022 г., постановено по гр. д. № 951/2021 г. по описа на РС -Асеновград, с което е признато за установено, че жалбоподателят дължи на ЗАД „Армеец“ АД, ЕИК 121076907, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. „Стефан Караджа“ № 2, представлявано от изпълнителните директори: К.В. и В.К.-М., сумата от 846.04 лева (осемстотин четиридесет и шест лева и четири стотинки), представляваща заплатено застрахователно обезщетение по договор за застраховка „Каско на МПС“, сключена със застрахователна полица № *** за имуществени вреди на л.а. „Ауди А 3“ с рег.№ ***, причинени на 12.05.2015 г. от С. Р. А., ведно със законната лихва от 25.01.2021 г. до окончателното изплащане на вземането, за която сума е издадена Заповед № 260102 от 28.01.2021 г. за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК по ч.гр.д.№ 148/2021 г. по описа на Асеновградския РС. Със същото решение жалбоподателят е осъден да заплати на ЗАД „Армеец“ АД сумата от 680 лв. – разноски в производството.

В жалбата са релевирани доводи за неправилност и необоснованост на първоинстанционното решение, като се отправя искане до въззивния съд за неговата отмяна и постановяване на ново, с което исковата претенция да бъде отхвърлена. Претендира разноски.

В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК не е постъпил отговор на въззивната жалба от въззиваемата страна ЗАД „Армеец“ АД. С молба от 28.02.2023 г. въззиваемата страна оспорва въззивната жалба като неоснователна. Иска се да бъде потвърдено първоинстанционното решение като правилно и законосъобразно. Претендира разноси.

ПЛОВДИВСКИ ОКРЪЖЕН СЪД след като провери обжалваното решение съобразно правомощията си по чл. 269 от ГПК, прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение и съобразно чл. 12 ГПК и обсъди възраженията, доводите и исканията на страните, намери за установено от фактическа и правна страна следното:

Въззивната жалба е подадена в срок, от страна, която има право да обжалва и срещу подлежащ на съдебен контрол акт, поради което се явява процесуално допустима.

При извършената служебна проверка на решението съобразно правомощията си по чл. 269, изр. първо от ГПК съдът намира, че същото е валидно и допустимо. Предвид горното и съгласно разпоредбата на чл. 269, изр. 2 от ГПК следва да бъде проверена правилността му по изложените във въззивната жалба доводи и при служебна проверка за допуснати нарушения на императивни материалноправни норми, като въззивната инстанция се произнесе по правния спор между страните.

Първоинстанционният съд е сезиран с иск с правна квалификация по чл. 422 от ГПК във връзка с чл.213 от КЗ (отм.). В исковата молба ищецът твърди, че на 12.05.2015 г. в А. ответникът С. А. е повредил потивозаконно чужда движими вещ, л.а „Ауди“ модел А3 с рег. № ***, собственост на „Порше лизинг БГ“ ЕООД клон П. Този автомобил е бил ползван от И.А.А., която е подала сигнал за увреждане на МПС-то. За извършено престъпление по чл.216 от НК, ответника С. А. е осъден с влязло в сила споразумение, което има силата на присъда – одобрено по НОХД 310/2015 г. по описа на РС Асеновград. Увредения автомобил е бил застрахован в ЗАД „Армеец“ по имуществена застраховка „Каско на МПС“. На 20.05.2015 г. била предявена претенция за изплащане на обезщетението за имуществени вреди на увредения автомобил, а ищецът в качеството си на застраховател е изплатил на трето лице – автосервиз за отстраняване на констатираните повреди, сумата 1487.80 лв. на 27.01.2016 г. За събиране на претендираната сума е издадена заповед за изпълнение, която е връчена на длъжника при условията на чл.47 ал.5 от ГПК, а е указано на заявителят че следва да предяви иск за установяване на вземането си в едномесечен срок от получаване на съобщението. Ето защо моли да бъде признато за установено, че ответника дължи на ищеца сумата 846.04 лв.

Ответникът оспорва иска като неоснователен. Твърди, че с влязло в сила споразумение е признат за виновен, но заявява че към датата на одобряване на споразумението причинените от престъплението имуществени вреди са възстановени.

Оспорва размера на претенцията, извършените ремонти и стойността на вложените материали. Оспорва представената фактура – като счита, че същата е антидатирана. Прави възражение за погасяване на претенцията по давност, моли предявения иск да бъде отхвърлен.

Предвид липсата на нови доказателства, които да са били събрани пред настоящата инстанция, изводите на въззивния съд почиват единствено на събрания доказателствен материал пред първата инстанция.

Видно от приложеното ч.гр.д. № 148/2021 г. по описа на Районен съд – Асеновград, в полза на ЗАД „Армеец“ АД против ответника С. Р. А. издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК от 28.01.2021 г. за сумата от 1487,80 лева – неплатена главница, представляваща заплатено застрахователно обезщетение по договор за застраховка „Каско на МПС“, сключена със застрахователна полица № *** за имуществени вреди на л.а. „Ауди А 3“ с рег.№ ***, причинени на 12.05.2015 г. от С. Р. А., ведно със законната лихва от 25.01.2021 г. до окончателното изплащане на вземането. Заповедта е връчена при условията на чл.47, ал.5 ГПК. В предоставения на ищеца от съда едномесечен срок за това е подадена искова молба.

Ето защо и, установителния иск по реда на чл. 422 ГПК е допустим, тъй като е предявен в срок, имащо за предмет същите вземания.

С влязло в сила на 25.05.2015 г. споразумение, одобрено с протоколно определение, постановена по НОХД 310/2015 г. по описа на РС Асеновград, ответникът е признат за виновен за това, че на 12.05.2015 г. в А. е повредил противозаконно чужда движими вещ – л.а. „Ауди А 3“ с рег.№ ***, като повредите са на обща стойност от 641.76 лева, а автомобила собственост на „Порше Лизинг БГ“ ЕООД, поради което на основание чл. 216, ал. 1 НК му е наложено наказание „пробация“, включваща съвкупност от пробационни мерки по реда на чл. 42а, ал.4 вр. ал. 3, т. 1 вр. ал. 2, т. 1 и т. 2 вр. с ал. 1 НК.

От събраните по делото писмени доказателства се установява, че нанесените щети по автомобила в размер на 641.76 лева са били възстановени от ответника преди сключването на споразумението.

Тъй като увредения автомобил е бил застрахован в ЗАД „Армеец“ по имуществена застраховка „Каско на МПС“, на 20.05.2015 г. „Порше Лизинг БГ“ ЕООД е предявил претенция за изплащане на обезщетението за имуществени вреди на увредения автомобил, а ищецът в качеството си на застраховател е изплатил на трето лице – автосервиз за отстраняване на констатираните повреди сумата 1487.80 лв. на 27.01.2016 г.

От заключението на съдебно- автотехническата експертиза, което настоящият съдебен състав кредитира изцяло като обективно, компетентно дадено и не оспорено от страните, се установява, че стойността на ремонта за възстановяване на л.а. Ауди А 3“ с рег.№ *** е 1489.88 лева.

От заключението на ССЧЕ, което съдът кредитира като компетентно и обективно изготвено се установява, че съгласно извлечение на разплащателна сметка в „****“ АД С. на „Порше Интер Ауто БГ“ ЕООД на дата 28.01.2016 г. ЗАД „Армеец“ АД е нередил с преводно нареждане плащане на сумата 1487.80 лв. от своята банкова сметка, както следва: 1487.80 лв., съгласно транзакция по банкова сметка в „****“ АД С. на „Порше Интер Ауто БГ“ ЕООД, с основание за плащане – щета № *** от своята

банкова сметка в „****“ АД клон А. Сумата от 1487.80 лв. е осчетоводена по съответните счетоводни сметки на „Порше Интер Ауто БГ“ ЕООД, като платена на дата 28.01.2016 г.

Установява се от приетите по делото писмени доказателства, че първоначалната регистрация на процесния автомобил е от 15.09.2014 г. – „Порше лизинг“ ЕООД клон П. На 12.05.2015 г. автомобила е управляван от И.А.А. – с което дружеството е сключили договор за финансов лизинг. На 20.05.2015 г. И. А. е подала уведомление-декларация за щета по застраховка „Каско на МПС до застрахователя, представен е и опис на претенция № ***/*** г. Фактурата за сумата 1 487.80 лева е издадена от „Порше Интер Ауто БГ“ ЕООД на 18.01.2016 г. – по поръчка с дата 11.01.2016 г. - № на щета ***. А сумата 1487.80 лв. е заплатена на 27.01.2016 г. по сметка на „Порше Интер Ауто БГ“ ЕООД от ЗАД „Армеец“ АД.

Районният съд е приел, че ответникът е осъществил фактическия състав на чл. 213 КЗ/отм./

По оплакванията във въззивната жалба:

Съобразно чл. 213, ал. 1 КЗ/отм./, с плащането на застрахователното обезщетение застрахователят встъпва в правата на застрахования срещу причинителя на вредата - до размера на платеното обезщетение и обичайните разноски, направени за неговото определяне. Регламентираното с тази норма право е регресно по своя характер, суброгационно право.

В хода на производството по иск с такава квалификация следва да бъде установено, от една страна, наличието на валидно правоотношение между пострадалия и застрахователя и заплащането на застрахователно обезщетение от страна на застрахователя в полза на пострадалия, в изпълнение на задълженията му по застрахователното правоотношение.

От друга страна, следва да бъдат установени елементите от фактическия състав на деликта - противоправно поведение, увреждане, причинна връзка между тях и вина на делинквента, като съобразно нормата на чл. 45, ал. 2 ЗЗД в областта на гражданската отговорност за вреди вината се предполага до доказване на противното. Това е така, тъй като застрахователят, съобразно чл. 213 КЗ, встъпва в онези права, които обезщетения от него пострадал има срещу делинквента. А пострадалият има права по отношение на увредителя, само ако са осъществени елементите от ФС на деликта.

Съгласно чл.383 ал.1 НПК одобреното от съда споразумение за решаване на делото има последиците на влязла в сила присъда. Разпоредбата на чл.300 ГПК предвижда, че влязлата в сила присъда на наказателния съд е задължителна за гражданския съд, който разглежда гражданските последици от деянието, относно това, дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца. Задължителната сила на присъдата се отнася до всички елементи на пристъпния състав, прие което положение, при резултатни престъпления, при които размерът на вредата представлява елемент от състава на престъплението, той също е обхванат от задължителната сила на присъдата и следва да бъде съобразен от гражданския съд, при разрешаването на гражданския спор. Присъдата, респ. решението по чл. 78а НК има задължителен характер относно извършването на деянието с оглед на всички негови признаци, в т. ч. и относно размера на причинените вреди, доколкото обаче същите са въздигнати като елемент от престъпния състав (решение № 25 от 17.03.2010 г. по т. д. № 211/2009г. на II т.о.); Осъдителна или оправдателна, обвързващата сила на присъдата винаги предполага тъждество между деянието, предмет на същата и

деянието, което е предмет на доказване в исковия процес пред гражданския съд; Присъдата е задължителна за гражданския съд само относно конкретното деяние, обективизирано в обвинителния акт по повдигнатото срещу извършителя обвинение, но не и относно друго, различно от това, деяние (решение № 135 от 13.10.2014 г. по т. д. № 3945/2013 г. на I т. о.). Трайната съдебна практика приема, че влязлата в сила присъда относно размера на причинените вреди формира сила на пресъдено нещо, поради което е задължителна за гражданския съд само когато размерът на вредите е елемент от фактическия състав на престъплението. Когато деянието не обхваща във фактическия си състав размера на щетата, приетото в присъдата не е задължително. Констатации за други факти, които не са елемент от престъпния състав, не се ползват със силата на пресъдено нещо и нямат обвързваща сила. При спор, страните в гражданския процес могат да установят вида и обема на щетата с допустимите доказателства. Становището, че обективните граници на силата на пресъдено на присъдата обхващат само изчерпателно посочените в разпоредбата на чл.300 ГПК обстоятелства последователно е проведено и във формираната по реда на чл.290 ГПК практика на ВКС-Решение № 25 от 17.03.2011г. по т.д.№ 411/2010г. на ВКС, ТК, II т.о. и Решение № 22 от 05.05.2011г. по т.д.№ 368/2010г. на I т.о. на ВКС. Съгласно разпоредбата на чл.216,ал.1 НК, който унищожи или повреди чужда движима вещ, се наказва с лишаване от свобода до пет години. Престъплението по чл.216,ал.1 НК е резултатно-престъпният резултат е негодността на вещта. Независимо, че наличието на имуществена стойност на унищоженото или повреденото има значение за осъществяването на наказателния състав, това релевантно за обективния признак на деянието стойностно измерение, не е равнозначно на дефинираната в конкретните състави на НК „имуществена вреда“ /значителна имуществена вреда – чл.341,чл.343,ал.1, б.”а”, чл.356 ”е” НК; значителна вреда - 171,ал.4,чл.216,ал.5,чл.330,ал.3 НК; значителна щета-чл.219 НК/. Следователно, имуществените вреди не са предмет на установяване в наказателното производство като елемент от състава на престъплението по чл.216,ал.1 НК. Причиняването на значителни вреди е елемент от друг състав- на престъплението по чл.216,ал.5 НК. Поради това, приетият с присъдата по чл.216,ал.1 НК размер на увреденото имущество не е задължителен за гражданския съд, разглеждащ гражданските последици, тъй като с оглед разпоредбата на чл.300 ГПК, присъдата има задължителен характер относно извършването на деянието, с оглед на всички негови признаци, доколкото са въздигнати като елементи на престъпния му състав. Деянието по чл.216,ал.1 НК не обхваща във фактическия състав размера на щетата. Поради това в производството по чл.213,ал.1 КЗ/отм./ по предявения от застрахователя в резултат на суброгацията иск и при възникнал спор, страните могат да установяват размера на вредите с допустимите доказателства, тъй като приетото стойностно измерение на щетата не се обхваща от задължителния характер на присъдата за престъплението по чл.216,ал.1 НК / в този смисъл е Решение№ 135/13.10.2014 год. постановено по т.д. № 3945 по описа за 2013 год. на ВКС, на I т.о./

Съдът намира, че в хода на настоящото производство се установиха предпоставките за ангажиране на регресната отговорност на причинителя на щетата. По безспорен начин се установи съобразно задължителната сила на присъдата, че в резултат на това виновното и противоправно деяние на ответника е причинил имуществени вреди на собственика на л.а. Ауди А 3“ с рег.№ ***. Установи се причинната връзка между деянието и вредите. Размерът на вредите се установява от вещото лице по приетата САВТЕ. Правилно от този размер е приспаднала стойността, която ответникът е заплатил преди сключването на споразумението.

Ето защо и на основание чл. 213 КЗ/отм./, застрахователят има право чрез регресен иск да търси връщане на изплатеното на пострадалия обезщетение. Поради

това, искът за присъждането на сумата 846,04 лв. е доказан, както по основание, така и по размер, и следва да бъде уважена

Правилно районният съд е приел за неоснователно възражението на ответника за погасяване по давност на исковата претенция. Погасителната давност за регресното вземане на ищеца започва да тече от датата на заплащане на обезщетението, когато възниква правото на иск на застрахователя срещу причинителя, и същата е 5-годишна. Плащането е извършено на 28.01.2016 г., а заявлението за издаване на заповед за изпълнение е подадено на 26.01.2021 г., т.е. преди да е бил изтекъл петгодишния давностен срок.

При това положение предявеният иск следва да се приеме за основателен за пълния претендиран размер. Като е стигнал до същия извод, РС е постановил законосъобразно решение, което следва да бъде потвърдено.

По отношение на разноските:

Въззиваемата страна е поискала присъждане на сторените по делото разноски за юрисконсултско възнаграждение. На основание чл. 78, ал. 8 ГПК във вр. с чл. 25 от Наредбата за заплащането на правната помощ настоящият съдебен състав счита, че в полза на въззиваемата страна следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в размер от 100 лв. за настоящата инстанция.

По изложените съображения съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 442 от 14.12.2022 г., постановено по гр. д. № 951/2021 г. по описа на Районен съд-Асеновград.

ОСЪЖДА С. Р. А., ЕГН ***** от ***, да заплати на ЗАД „Армеец” АД, ЕИК 121076907 със седалище и адрес на управление гр. София, ул. ”Стефан Караджа” № 2, представлявано от изпълнителните директори: К.В. и В.К.-М., сумата от 100 лева (сто лева)- разноски за настоящото производство.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____